

PLAN VAN AANPAK VISIEVORMING EN NAAMGEVING NIEUWE GEMEENTE

Versie 3 oktober 2016

Colofon
<p>Opdrachtgever: colleges van burgemeester en wethouders BMW-gemeenten</p> <p>Opdrachtnemer: Bestuurs Secretarissen Overleg BMW-gemeenten</p> <p><i>Auteur: Hanneke te Biesebeek</i></p>

INHOUDSOPGAVE

I.	INLEIDING	3
	1. Opstellen van een visie samen met de inwoners	3
	2. Mate van participatie	3
	3. Communicatie met de medewerkers en de OR'en	4
	4. Vorm, inhoud en functie plan van aanpak	5
II.	VISIEVORMING	6
	1. Motivatie voor het traject van visievorming	6
	2. Bronnen en thema's	6
	3. Voorwaarden	6
	4. Het traject van visievorming	7
III.	NAAMGEVING	10
	1. Motivatie voor het traject van naamgeving	10
	2. Uitgangspunten, functies, wettelijk kader en criteria	10
	3. Het traject van naamgeving	11
IV.	PROJECTORGANISATIE VISIEVORMING EN NAAMGEVING	13
	1. Gemeenteraden	13
	2. Colleges van burgemeester en wethouders	13
	3. Burgemeesters Secretarissen Overleg (BSO)	14
	4. Projectgroep	14
	5. Werkgroep visievorming en naamgeving	14
	6. Selectiecommissie naamgeving	16
V.	PLANNING	18
VI.	INZET EN MIDDELEN	20
VII.	KRITISCHE SUCCESFACTOREN	21

PLAN VAN AANPAK VISIEVORMING EN NAAMGEVING NIEUWE GEMEENTE

HOOFDSTUK I: INLEIDING

Dit plan van aanpak traject visievorming en naamgeving nieuwe gemeente is geschreven voor de herindeling van de BMW-gemeenten.

1. Opstellen van een visie samen met de inwoners

Als de gemeenten Bedum, De Marne, Winsum en Eemsum per 1 januari 2019 gezamenlijk opgaan in een nieuwe gemeente ontstaat er een gemeente met een andere schaalgrootte en een andere naam. De nieuwe gemeente heeft ongeveer 50.000 inwoners met een oppervlakte van 931 km² en heeft een eigen dynamiek met eigen ambities en opgaven, samenhangend met de schaalgrootte. Dat brengt kansen, uitdagingen en dilemma's met zich mee. Er zullen keuzes moeten worden gemaakt.

De BMW-gemeenten ontwikkelen de strategische visie voor de nieuwe gemeente voorafgaand aan de effectuering van de herindeling in een samenspel tussen raden, colleges, inwoners, ondernemingen, maatschappelijke organisaties en verenigingen. Doel is in een sfeer van saamhorigheid tot een visie te komen en een breed draagvlak daarvoor bij de inwoners, maatschappelijke organisaties, bedrijfsleven en andere belangengroepen te verkrijgen. Datzelfde willen de BMW-gemeenten ook bewerkstelligen bij het vaststellen van de naam van de nieuwe gemeente.

2. Mate van participatie

Het komt vaak voor dat de status van inspraak vooraf niet duidelijk is of dat in de politieke afwegingen de richting uiteindelijk anders wordt. Om verwarring te voorkomen en verkeerde verwachtingen bij de verschillende doelgroepen te wekken over de mate van hun betrokkenheid bij de visievorming is het nodig om als BMW-gemeenten voorafgaand aan het traject van visievorming en naamgeving de participatiegraad vast te stellen.

In de literatuur wordt wel gesproken over de treden van de participatieladder burgerparticipatie, waarbij elk trede een specifieke mate van participatie bij overheidshandelen door burgers voorstelt. De participatieladder is een handig hulpmiddel om in het traject van visievorming en naamgeving vooraf afspraken over te maken. Onderstaand volgt een opsomming van de treden die in het traject visievorming en naamgeving kunnen worden toegepast.

- a. Informeren: de gemeente bepaalt zelf de agenda voor besluitvorming en houdt betrokkenen op de hoogte. Dat kan via het hele scala van communicatiemiddelen (persoonlijk, druk, web, enzovoorts). De gemeente maakt dus zelfstandig beleid en kan daarvoor ook informatie van betrokkenen gebruiken (bewoners, ondernemers, organisaties, belangengroepen, enzovoorts). Opvragen van die informatie kan bijvoorbeeld ook via enquêtes, monitors, benchmarks. De betrokkenen hebben geen formele inbreng. Hun rol is toehoorder. Feitelijk is dit geen participatie; het is wel een voorwaarde voor participatie.
- b. Raadplegen: de gemeente bepaalt zelf de agenda, maar ziet betrokkenen als gesprekspartners bij ontwikkeling van beleid. Persoonlijke meningen, ervaringen en ideeën worden geïnventariseerd, maar zijn voor de gemeente niet bindend. De rol van de participant is geconsulteerde. Plannen worden door de gemeente opgesteld en voorgelegd aan belanghebbenden. De reacties van belanghebbenden worden meegenomen in het vervolgproces.

- c. Adviseren: de gemeente bepaalt de agenda, maar vraagt advies aan participanten. De betrokkenen kunnen ook problemen en oplossingen aandragen en met voorstellen komen. Alle ideeën spelen een volwaardige rol bij het ontwikkelen van beleid. De gemeente verbindt zich in principe aan de resultaten, maar kan bij de uiteindelijke besluitvorming hiervan beargumenteerd afwijken. De rol van de participant is adviseur.
- d. Coproduceren: gemeente en betrokkenen werken samen, bepalen samen de agenda en zoeken samen naar oplossingen. Formeel beslist de gemeente, maar die verbindt zich aan die oplossingen in de besluitvorming. De rol van de participant is samenwerkingspartner. De betrokkenen zitten zelf aan tafel om over uitgangspunten, een plan of ontwerp mee te denken. Vaak al in een vroeg stadium om ook het proces mede vorm te geven.
- e. (Mee)beslissen: de betrokkenen beslissen (binnen kaders die de gemeente vooraf vaststelt en deelt).
De gemeente is kaderstellend (vooraf) en controlerend/toetsend (achteraf). Het overdragen van beslissingsbevoegdheid kan bijvoorbeeld met een wijkbudget of met stemmen.

Figuur 1: participatieladder burgerparticipatie

In de hoofdstukken II en III vraagt het BSO de colleges van burgemeester en wethouders expliciet richtinggevende uitspraken te doen over de mate van burgerparticipatie bij de visievorming en naamgeving.

3. Communicatie met medewerkers en de OR'en

Een belangrijk punt van aandacht is de communicatie met de medewerkers en de OR'en over de stand van zaken in het traject van herindeling, waaronder de voorbereiding en uitvoering van het traject van visievorming en naamgeving.

1. In het BSO is afgesproken dat de BMW-gemeentesecretarissen de medewerkers in de ambtelijke organisaties en de OR op een gelijke wijze informeren. Ze stemmen de gelijke berichtgeving en het hoe en wanneer onderling af.
2. Specifiek voor het traject van visievorming en naamgeving werkt de in te stellen werkgroep aan het begin van het traject een communicatiematrix uit.

De medewerkers worden proactief bij het traject van visievorming betrokken, zodat ze hun input kunnen leveren. Voor het aandragen van een naam en het stemmen op een naam geldt dat medewerkers in een van de BMW-gemeenten moeten wonen.

In het formele traject van herindelen wordt er een communicatieplan opgesteld waarin de (wijze van) communiceren met interne en externe stakeholders voor het gehele proces van herindeling is opgenomen.

3. Vorm, inhoud en functie plan van aanpak

Vanwege het gelijktijdig oplopen van de deelprocessen van visievorming en naamgeving is besloten voor deze deelprocessen één gezamenlijk plan van aanpak op te stellen en één werkgroep in te stellen. Hoofdstuk II richt zich expliciet op de visievorming en hoofdstuk III op de naamgeving. Hoofdstuk IV biedt inzicht in de projectorganisatie voor zowel de visievorming als de naamgeving. In hoofdstuk V is de globale planning opgenomen, waarin de werkzaamheden voor visievorming en naamgeving in één schema zijn opgenomen. Hoofdstuk VI geeft globale richtlijnen voor inzet en benodigde middelen. Tenslotte is in hoofdstuk VII een aantal kritische succesfactoren opgenomen.

Het plan van aanpak visievorming en naamgeving vormt na vaststelling door de BMW-raden de legitimatie voor de projectorganisatie om aan de slag te gaan met de voorbereiding. Het dient tevens als handvat voor het uitvoeren en bewaken van de werkzaamheden.

HOOFDSTUK II : VISIEVORMING

1. Motivatie voor het traject van visievorming

De visie dient een gedeeld richtinggevend beeld voor de nieuwe gemeente te bevatten op basis waarvan de nieuwe gemeente opgebouwd kan worden. Ze geeft antwoord op strategische vragen als: wat is karakteristiek voor de nieuwe gemeente, wat bindt ons, wat voor gemeente willen we zijn, wat zijn de belangrijkste maatschappelijke opgaven en taken die op de nieuwe gemeente afkomen, welke kansen kan de gemeente benutten, welke uitgangspunten voor dienstverlening zijn belangrijk, hoe kan burgers nabijheid en burgerparticipatie worden geborgd in een grotere gemeente met veel kernen.

De BMW-gemeenten kiezen bewust voor een proces van visievorming aan het begin van het formele herindelingsproces

1. De gemeentelijke herindeling heeft niet alleen gevolgen voor de raden, colleges en ambtenaren van de BMW-gemeenten, maar ook voor de inwoners, het bedrijfsleven, maatschappelijke instellingen, verenigingen en andere belanghebbenden. In een interactief visievormingsproces kunnen zij hun wensen en behoeften en hun verwachtingen van de nieuwe gemeente naar voren brengen. Die vormen bouwstenen bij het vormgeven van de visie.
2. De visie voor de nieuwe gemeente is leidend voor de wijze van dienstverlening of de wijze van organiseren en geeft de richting aan voor het ontwerpen van de bestuursfilosofie (relatie tussen bestuur en samenleving, relatie tussen bestuur en raad, relatie tussen bestuur en organisatie) en het ontwerpen van de nieuwe organisatie.
3. De visie vormt een belangrijk handvat voor het maken van keuzes en het nemen van beslissingen in het traject van herindeling.
4. De BMW-gemeenten willen graag een visiedocument aan het nieuwe bestuur van de nieuwe gemeente overdragen, zonder daarmee de ruimte voor eigen wensen en ambities van de nieuwe raad en het nieuwe college van burgemeester en wethouders te willen beperken. Het nieuwe gemeentebestuur kan de visie verder uitwerken of een eigen visietraject starten.
5. Een aangedragen visie meteen bij de effectivering van de herindeling kan bijdragen aan een goede en vlotte start van de nieuwe gemeente, omdat ambities die er leven en opgaven al duidelijk zijn. De visie geeft de nieuwe gemeente houvast voor de ontwikkeling, implementatie en uitvoering van beleid en organisatie, het nemen van besluiten en het besturen van de gemeente.

2. Bronnen en thema's

De inventarisatie van strategische aandachtspunten in het verkennend startdocument, de strategische agenda *Van Lauwerszee tot Dollard tou* (die in 2014 in opdracht van de zeven gemeenten in Noord-Groningen is opgesteld) en de output uit de te organiseren conferentie voor de BMW-gemeenteraden en de BMW-colleges vormen een belangrijke bron om de participatiefase inhoudelijk voor te bereiden. Belangrijke thema's kunnen zijn: de dienstverlening, economische ontwikkeling, het kernenbeleid, zorg voor de kwaliteit van de ruimte van het gebied, en de kwaliteit van wonen, werken en leven.

3. Voorwaarden

De voorwaarden vormen de grondslag voor de verdere visievorming en geven richting aan de reikwijdte van de strategische visie (inhoudelijk en in de tijd) en het proces van totstandkoming daarvan.

1. Het visiedocument laat voldoende ruimte in reikwijdte en tijd aan de nieuwe raad en het nieuwe college van burgemeester en wethouders om de eigen ambities te realiseren. Concreet betekent

dit dat er een kort en praktisch te hanteren visiedocument op hoofdlijnen wordt opgesteld. Die kan het kader vormen voor de verdere invulling door het nieuwe bestuur.

2. De visie is ook een richtpunt voor inwoners, partners en politieke partijen van de nieuwe gemeente. Zij dienen bij het traject van visievorming te worden betrokken.
3. In een visie worden uitspraken gedaan over dingen die zijn, moeten, kunnen of worden gewenst. Clustering van de uitspraken vindt plaats op basis van drie verschillende perspectieven die een nauwe relatie met elkaar hebben. Dat leidt tot de volgende opbouw van het visiedocument:
  - a. identiteit en imago van de nieuwe gemeente;
  - b. ambitie en kenmerken van de nieuwe gemeente;
  - c. besturing van de nieuwe gemeente.
4. Het visiedocument moet een zinvol palet van keuzes schetsen waarbinnen de nieuwe gemeente zich kan ontwikkelen. Dat kan door een discussie over kenmerken (karakter) van de nieuwe gemeente, ontwikkelingen in de maatschappij en regio (opgaven), andere thema's, kansen en bedreigingen, sterktes en zwaktes, globale scenario's met het daarbij behorende ambitieniveau, dilemma's en keuzes.

4. Het traject van visievorming

Het traject van visievorming bestaat uit vier fases: de voorbereidingsfase, de participatiefase, de ontwerpfase en de besluitvormingsfase.

Zoals bij punt 2 van dit hoofdstuk blijkt, beginnen de BMW-gemeenten niet bij nul als het om het opstellen van de visie voor de nieuwe gemeente gaat. In het verkennend startdocument is al een eerste voorzet voor de visie opgenomen. Daarnaast is de strategische agenda *Van Lauwerszee tot Dollard tou* in 2014 voor de zeven gemeenten in Noord-Groningen opgesteld. De thema's die daarin zijn opgenomen gelden ook voor de nieuwe BMW-gemeente. Die thema's zullen als basismateriaal worden meegegeven voor bespreking in de participatiefase.

Duidelijk dient te zijn wat de participatiegraad van de verschillende doelgroepen is in de participatiefase.

Over de mate en wijze van burgerparticipatie van inwoners, ondernemingen, maatschappelijke organisaties en verenigingen maken de BMW-gemeenten uiterlijk begin november nog nadere afspraken.

4.1 De voorbereidingsfase

Een goede voorbereiding is nodig om de uitvoering van het traject van visievorming soepel en zorgvuldig te laten verlopen.

Het eindresultaat van de voorbereidingsfase is een definitief kaderdocument voor de uitvoering van de participatiefase. Het kaderdocument geeft zowel inhoudelijke als procesmatige richtlijnen.

4.2 De participatiefase

In de participatiefase kunnen op basis van de vooraf bepaalde mate van participatie de gemeenteraden, colleges, medewerkers, inwoners, maatschappelijke instellingen en het bedrijfsleven hun wensen, behoeften en verwachtingen van de nieuwe gemeente naar voren brengen. De uitkomsten van de bijeenkomsten levert de input op voor de in de ontwerpfase te vormen visie.

Met zorgvuldig gekozen vormen en methodieken worden de deelnemers aan de bijeenkomsten uitgedaagd om over de grenzen van de huidige gemeenten te kijken en input voor de visie aan te leveren. De meest geschikte vorm van de bijeenkomsten is afhankelijk van de vastgestelde participatiegraad. Onderstaand volgt een aantal suggesties voor vormen die kunnen worden toegepast.

Conferenties

De BMWE-gemeenten willen meteen vanaf de start van het formele herindelingstraject vanuit een gezamenlijke missie samen optrekken. Die missie geldt dus niet alleen voor het traject van visievorming en naamgeving maar voor het gehele herindelingsproces. Eind oktober/begin november wordt er een gezamenlijke bijeenkomst voor de BMWE-colleges georganiseerd waarin gekomen wordt tot een missie voor de nieuwe gemeente. Meteen na deze bijeenkomst volgt voor hetzelfde doel de gezamenlijke bijeenkomst voor de (afvaardiging uit alle) BMWE-gemeenteraden.

Vanuit de missie, de identiteit van de nieuwe gemeente, kunnen de BMWE-gemeenten de bouwstenen aandragen voor de visie van de nieuwe gemeente. Die bouwstenen dienen dan als basismateriaal voor het inhoudelijke kader in het kaderdocument dat voor de participatiefase wordt opgesteld en kan basismateriaal opleveren voor het procesmatig vorm geven van de bijeenkomsten van de andere deelnemers.

Medewerkers uit de ambtelijke organisaties kunnen in een aparte conferentie hun aandachtspunten en wensen voor het visiedocument aanleveren.

Rondetafelgesprekken

Verschillende doelgroepen kunnen in rondetafelgesprekken in gesprek gaan over een thema. Deelname aan de rondetafelgesprekken vindt op persoonlijke uitnodiging plaats. Gedacht kan worden aan rondetafelgesprekken voor vertegenwoordigers uit de landbouw, het bedrijfsleven, het toerisme, verenigingen, maatschappelijke organisaties en scholen. In rondetafelgesprekken vinden de gesprekken per thema plaats.

Interviews

Inwoners en verschillende doelgroepen kunnen worden benaderd voor een interview.

Bijeenkomsten voor inwoners

In bijeenkomsten kunnen inwoners en verschillende doelgroepen aangeven wat hun wensen en behoeften zijn en wat de belangrijkste punten zijn waarmee de nieuwe gemeente aan de slag dient te gaan. De bijeenkomsten kunnen per gemeente worden georganiseerd, maar met name het organiseren van bijeenkomsten waar inwoners uit alle vier gemeenten samenkomen, is wenselijk vanuit het perspectief om alvast met elkaar kennis te maken, samen op te trekken en samen te discussiëren over de visie voor de nieuwe gemeente. Dat geeft een krachtig signaal naar de inwoners van de vier gemeenten. Daarvoor kan een G-4 top worden georganiseerd.

Digitale participatie

Via de gemeentepagina's kunnen geïnteresseerden reageren op vragen en stellingen.

De vorm van de bijeenkomsten bepaalt welke methodieken geschikt zijn om de bijeenkomsten te structureren. De gebruikte methodieken zorgen ervoor dat iedere aanwezige daadwerkelijk actief kan meedoen en input voor de opbouw van de visie kan geven. Methodieken zijn bijvoorbeeld de metaplan-methode, de Whole Scale Change methode (ook wel Large Scale Intervention genoemd) en vragen en stellingen.

Aan het begin van het traject visievorming legt de werkgroep visievorming een voorstel aan het BSO voor met geschikte vormen en methodieken voor bijeenkomsten in de participatiefase.

Onafhankelijke gespreksleiders die praktische ervaring hebben met vormen van en met structurerende methodieken begeleiden de verschillende bijeenkomsten. Daarvoor wordt externe expertise ingehuurd.

Van alle bijeenkomsten wordt een samenvattend verslag gemaakt.

1. In oktober stelt de werkgroep visievorming de vormen van de bijeenkomsten en de rangorde in de tijd van bijeenkomsten op, legt die vast in een document en overhandigt het document aan het BSO.
2. Het BSO behandelt het voorbereidingsdocument en geeft nadere instructies.
3. In oktober stelt de werkgroep een overzicht op van welke deelnemers uit welke doelgroepen op persoonlijke titel dienen te worden uitgenodigd. Het BSO bespreekt dit vervolgens en geeft instructies over het vervolg.
4. De werkgroep vraagt aan het begin van de uitvoering van het traject van visievorming offertes op voor inhuur van onafhankelijke externe gespreksleiders voor de bijeenkomsten in de participatiefase, stelt een voorstel daarover op en overhandigt dit aan het BSO. Het BSO geeft instructie over het vervolg.
5. Het BSO informeert de colleges en raden over de voortgang van het traject.

De resultaten van de participatiefase zijn de bouwstenen voor het opstellen van de visie.

4.3 De ontwerpfase

In de ontwerpfase vindt de analyse van de uit de participatiefase verkregen resultaten plaats. Een SWOT-analyse volgt. Speerpunten, dilemma's en keuzes waar de nieuwe gemeente voor staat, en mogelijke scenario's voor de ontwikkeling van de nieuwe gemeente worden duidelijk.

Dit resulteert in het opstellen van een visie die voldoet aan de randvoorwaarden die genoemd zijn in de paragrafen 3 en 4.

De oplevering van het concept visiedocument voor de nieuwe gemeente aan de colleges van de BMW-gemeenten betekent de afsluiting van de ontwerpfase.

4.4 De besluitvormingsfase

Het BSO bereidt de behandeling van het visiedocument in de colleges en de vaststelling van het visiedocument door de vier gemeenteraden voor.

De gemeenteraden stellen uiterlijk begin mei 2017 de visie voor de nieuwe gemeente vast. Daarmee is de besluitvormingsfase van visievorming nieuwe gemeente afgerond.

HOOFDSTUK III: NAAMGEVING

1. Motivatie voor het traject van naamgeving

Een traject naamgeving nieuwe gemeente hoeft in het formele herindelingstraject niet per se te worden doorlopen. Wanneer er voorafgaande aan de vaststelling van het herindelingsadvies geen nieuwe naam wordt gekozen, gaat het Rijk ervan uit dat de naam van de grootste gemeente de naam van de nieuwe gemeente wordt (cf. Handreiking gemeentelijke herindeling Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties). Dit is echter niet de keuze van de BMW-gemeenten. Ze willen samen met de bevolking optrekken om de gemeenteraad van de nieuwe gemeente een naam aan te reiken die gekozen is door de bevolking en die op een breed draagvlak binnen de nieuwe gemeente kan rekenen. Vanuit die visie willen de BMW-gemeenten een traject van naamgeving nieuwe gemeente doorlopen met actieve betrokkenheid van de inwoners in een participatieve consultatieronde en een stemronde. De inwoners kiezen uit de drie namen de naam die hun voorkeur geniet. De inwoners bepalen daarmee in de stemronde welke van de drie namen de meeste voorkeursstemmen heeft en de nieuwe gemeentenaam wordt. De BMW-gemeenteraden stellen die naam vast en vervolgens wordt die naam in het herindelingsadvies opgenomen. Het Rijk legt de naam die in het herindelingsadvies staat, de nieuwe gemeentenaam dus, vast in de Wet.

De gemeenteraad van de nieuwe gemeente gaat uiteindelijk over de gemeentenaam. Die zou kunnen besluiten om een andere naam voor de nieuwe gemeente te kiezen. Die naam kan volgens wettelijk voorschrift (artikel 158 Gemeentewet) niet meteen worden gebruikt. Dat duurt meer dan een jaar en de naamsverandering brengt extra kosten met zich mee.

In de praktijk kiezen de nieuwe gemeenteraden bij de effectuering van een gemeentelijke herindeling slechts zeer sporadisch voor een andere gemeentenaam als er voorafgaande aan de herindeling een zorgvuldig traject is doorlopen met betrokkenheid van de inwoners. Door deze betrokkenheid kan de uit het traject verkregen nieuwe gemeentenaam rekenen op een groot draagvlak. En de gekozen naam is na meer dan een jaar gebruikt te zijn, al ingeburgerd bij de inwoners, de gemeente, andere overheden, maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven.

2. Uitgangspunten, functies, wettelijk kader en criteria

Het is belangrijk dat inwoners een positief gevoel hebben bij de naam van de nieuwe gemeente en dat de gemeente een naam heeft die communiceert wat de gemeente is. De juiste taalkeuze (Groningse of Nederlandse uitstraling), stijlkeuze (chique, gewoon en eenvoudig), spelling (eigentijds of archaïsch), leesbaarheid (eenvoudig of eigenzinnig, het praktische gebruik (makkelijk en goed in een logo te verwerken) en de uitstraling (wordt het juiste beeld nagestreefd), bepalen of de naam positieve gevoelens oproept.

2.1 Functies

Een gemeentenaam:

1. verwijst naar iets in de werkelijkheid;
2. is een communicatiemiddel;
3. zorgt voor identiteitsbeleving (van het eigen karakter van de gemeente);
4. zorgt voor identificatie (vaststellen van de identiteit);
5. is een middel van herkenning;
6. roept erfgoedbeleving op;
7. draagt bij aan beeldvorming over de nieuwe gemeente.

2.2 Wettelijk kader

Artikel 71 Wet Arhi.

Artikel 158 Gemeentewet.

2.3 Criteria

Er is geen speciale wetgeving die voorschrijft waaraan een gemeentenaam moet voldoen. De vroegere specifieke bepalingen voor het kiezen van de gemeentenaam bij een gemeentelijke herindeling zijn per 1994 vervallen en overgegaan naar de meer algemene bevoegdheid van de gemeenteraad in de Gemeentewet. In artikel 158 van de Gemeentewet is het volgende opgenomen:

1. de raad kan de naam van de gemeente wijzigen;
2. het besluit van de raad wordt ter kennis gebracht van Onze Minister en het provinciebestuur;
3. het besluit vermeldt de datum van ingang; die is gelegen ten minste een jaar na de datum van het besluit.

In de jaren tachtig van de vorige eeuw is op verzoek van het Ministerie van Binnenlandse Zaken de Adviescommissie aardrijkskundige namen in Nederland (AaniN) ingesteld om gemeentebesturen en andere overheden te kunnen adviseren bij de keuze van nieuwe gemeentenamen. AaniN is samengesteld uit taalkundigen, historici en cartografen en houdt zich bezig met naamgeving gerelateerd aan topografische objecten. AaniN heeft de brochure *Aardrijkskundige namen, een gemeentezaak uitgebracht* die via de VNG aan alle gemeentebesturen in Nederland is toegestuurd. De brochure bevat een aantal criteria voor een gemeentenaam. Voor het opstellen van de hierna volgende criteria is contact gezocht met de voorzitter van de Adviescommissie, prof. dr. F.J. Ormel, hoogleraar cartografie aan de Rijksuniversiteit van Utrecht.

De nieuwe gemeentenaam:

1. mag:
  - a. niet elders in Nederland voorkomen;
  - b. nog niet zijn vastgelegd in namen-/merkenregisters;
  - c. niet te veel op een andere (oude) gemeentenaam in Nederland lijken (moet uniek zijn);
  - d. geen naam zijn die een samenstelling is van drie of meer delen ("Bemawieems" mag niet; een gemeentenaam uit twee delen c.q. dubbelnamen (Pijnacker-Nootdorp) is niet aan te bevelen;
2. is een Nederlandse naam die volgens de huidige spellingregels wordt geschreven;
3. past bij de identiteit van de nieuwe gemeente;
4. is gemakkelijk te onthouden, uit te spreken en te schrijven en is praktisch in het dagelijks gebruik (dus liever geen verbindingsstreepjes of lidwoorden waarvan je wel of niet weet of ze met een hoofdletter moeten worden geschreven);
5. straalt herkenbaarheid en aantrekkingskracht uit (vanuit toeristisch -, economisch -, en woonperspectief) en mag niet worden gebruikt voor zowel de gemeente als een gebiedsdeel of verwijzen naar meren en/of streken die ook voor een aanzienlijk deel in andere gemeenten liggen;
6. heeft topografische en/of historische verwantschap met het gebied c.q. gebiedsdelen van de nieuwe gemeente.

3. Het traject van naamgeving

Het traject van naamgeving voor de nieuwe gemeente bestaat uit vijf fases: de voorbereidingsfase, participatieve consultatieronde, selectiefase, stemronde en de besluitvorming.

3.1 De voorbereidingsfase

Een goede voorbereiding is nodig om de uitvoering van het traject van naamgeving soepel en zorgvuldig te laten verlopen. In deze fase vindt de voorbereiding van de praktische uitvoering van de andere vier fases plaats.

3.2 De participatieve consultatieronde

Tijdens de participatieve consultatieronde kunnen inwoners rekening houdend met de in paragraaf IV gestelde criteria, een naam voor de nieuwe gemeente bedenken en deze met een onderbouwing van hun naamkeuze inzenden.

3.3 De selectiefase

De selectiecommissie naamgeving kiest in deze fase volgens de hieronder vastgelegde procedure uit alle inzendingen 3 namen die aan de in paragraaf 2 gestelde criteria voldoen volgens onderstaande procedure. De drie geselecteerde namen worden overhandigd aan het BSO die via de Projectgroep zorg draagt voor vastlegging van de drie namen op de stemkaarten voor de stemronde.

Selectieprocedure:

- a. Alle leden van de selectiecommissie naamgeving kiezen elk vijf namen die hun voorkeur genieten.
- b. De selectiecommissie kijkt bij alle gekozen namen of ze aan in hoofdstuk III punt 2 gestelde criteria voldoen. De commissie geeft een onderbouwing van de geschiktheid van de naam.
- c. De selectiecommissie maakt een lijst van de meest genoemde namen en kijkt naar de meest voorkomende woordellemen uit de ingediende namen, daarbij rekening houdend met de vastgestelde criteria.
- d. Op basis van de uitkomsten van de onder a t/m c genoemde werkzaamheden kiest de selectiecommissie drie namen die zullen worden ingebracht in de stemronde voor de inwoners; de selectiecommissie overhandigt de drie namen aan het BSO.
- e. De selectiecommissie stelt een helder en beknopt verslag op van de gevolgde werkwijze, de bevindingen en de wijze waarop er tot de keuze voor de drie namen is gekomen, en overhandigt dit aan het BSO.
- f. Besluiten door de selectiecommissie worden indien mogelijk unaniem genomen; als blijkt dat er niet tot een unaniem besluit kan worden gekomen, wordt het besluit bij tweederde meerderheid van stemmen vastgesteld.

3.4 De stemronde

In de stemronde kunnen alle inwoners uit de BMW-gemeenten die achttien jaar of ouder zijn hun voorkeur voor de gemeentenaam aangeven door het uitbrengen van een stem op een van de drie namen die daarvoor zijn geselecteerd. Die stem kan worden uitgebracht met een stemkaart waarop een unieke code voor eenmalig stemmen staat. Mensen kunnen daarmee digitaal stemmen of hun stemkaart met de daarop aangekruiste voorkeur inleveren.

3.5 De besluitvormingsfase

In de besluitvormingsfase wordt de besluitvorming voorbereid over de naam die het vaakst gekozen is in de stemronde. Ook de opneming van die naam in het herindelingsadvies vindt in deze fase plaats. De gemeenteraden stellen de meest gekozen naam als naam voor de nieuwe gemeente vast. Meteen daarna vindt de vaststelling van het herindelingsadvies door de gemeenteraden plaats.

HOOFDSTUK IV: PROJECTORGANISATIE VISIEVORMING EN NAAMGEVING

Een heldere rolverdeling met omschreven werkzaamheden, verantwoordelijkheden en bevoegdheden is nodig voor het soepel en zorgvuldig laten verlopen van het traject van visievorming en naamgeving, en het tijdig kunnen vaststellen van het visiedocument en de naam voor de nieuwe gemeente.

1. Gemeenteraden

De gemeenteraden stellen de visie en de naam voor de nieuwe gemeente vast. De raden worden tijdens het traject van visievorming en naamgeving betrokken via de klankbordgroep van vertegenwoordigers uit de vier gemeenteraden.

Het advies aan de gemeenteraden is om de bijeenkomsten van de inwoners (via vertegenwoordiging) en diverse groeperingen over de visievorming zoveel mogelijk bij te wonen, opdat zij kennis nemen van wat de inwoners belangrijk vinden en welke wensen die hebben voor de nieuwe gemeente.

2. Colleges van burgemeester en wethouders

De vier colleges van burgemeester en wethouders behandelen de definitieve visie en de naam die het vaakst is gekozen voor de nieuwe gemeente in de collegevergaderingen.

De (vertegenwoordiging uit de) colleges vervult/vervullen in bijeenkomsten van visievorming die in de eigen gemeente worden gehouden de rol van gastheer.

Het is wenselijk om de bespreking van in het traject van visievorming en naamgeving opgeleverde producten in gezamenlijke bijeenkomsten van de BMW-colleges te laten plaatsvinden. Dit kan worden opgenomen in de projectorganisatiestructuur die tot de vaststelling van het herindelingsadvies door de gemeenteraden geldt.

3. Burgemeesters Secretarissen Overleg (BSO)

Het BSO is bestuurlijk opdrachtnemer van het traject visievorming en naamgeving nieuwe gemeente en is bestuurlijk verantwoordelijk voor tijdige oplevering van het gevraagde resultaat en de eindproducten voor behandeling in de colleges en vaststelling in de BMW-gemeenteraden.

Het BSO bewaakt de voortgang van het proces van voorbereiding en de uitvoering van het traject van visievorming en naamgeving, toetst of de procedures op een juiste manier worden gevolgd en producten adequaat en tijdig worden aangeleverd.

Het BSO draagt de output van de conferentie van de vier gemeenteraden en colleges van burgemeester en wethouders (die als inhoudelijke input voor de bijeenkomsten in de participatiefase dient) over aan de door de Projectgroep voor het traject visievorming en naamgeving aangewezen coördinerend gemeentesecretaris. Dit opdat die voor de ambtelijke voorbereiding van de bijeenkomsten en voor opneming als thema's en kernwaarden in het visiedocument zorg kan laten dragen.

Het BSO stelt op basis van de uitkomsten van de participatieve consultatieronde vast welke drie namen, die voldoen aan de gestelde criteria, in de stemronde worden ingebracht en stelt vast welke naam het vaakst is gekozen in de stemronde.

Het BSO informeert de colleges en de klankbordgroep over het verloop van het proces van visievorming en naamgeving. Het BSO sondeert voorafgaande aan de vaststelling daarvan door de gemeenteraden, raadsvoorstellen, het visiedocument en de in de stemronde gekozen naam voor de nieuwe gemeente in de gezamenlijke collegebijeenkomsten en in de klankbordgroep uit de raden.

4. Projectgroep

De Projectgroep is ambtelijk opdrachtnemer van het traject visievorming en naamgeving nieuwe gemeente en is ambtelijk eindverantwoordelijk voor tijdige oplevering van het gevraagde resultaat c.q. de producten.

De Projectgroep geleidt de producten die ambtelijk zijn voorbereid door naar het BSO voor bestuurlijke afstemming.

5. Werkgroep visievorming en naamgeving

De werkgroep visievorming en naamgeving bereidt het traject visievorming voor en voert werkzaamheden voor het traject uit.

Meteen na het instellen, zet de werkgroep de door hem uit te voeren werkzaamheden uit op een tijdsbalk en stelt de werkgroep een kostenraming voor het traject visievorming en naamgeving op.

5.1 Voorbereidingen voor de visievorming

De ambtelijke werkgroepleden hebben een inhoudelijke en procesmatige rol.

Werkzaamheden in de voorbereidende fase:

- a. het in kaart brengen van inhoudelijke kenmerken van de nieuwe gemeente en de belangrijkste ontwikkelingen in de maatschappij en regio na bestudering van het verkennend startdocument, en de strategische visie *Van Lauwerszee tot Dollard tou* en de uitkomsten uit de conferentie van de BMW-gemeenteraden en de BMW-colleges.
- b. het inhoudelijk ontwerpen van de participatiefase: waar gaan we het over hebben binnen welke kaders; dit geldt ook voor de voorbereiding van de conferentie van de BMW-raden en BMW-colleges;
- c. de praktische voorbereiding van de participatiefase, o.a. vormgeving (hoe brengen we de thema's en met welke vormen en methodieken zorgen we ervoor dat we bouwstenen krijgen voor het opstellen van de visie), het aantal sessies, inhuur externe gespreksleiders, de vormgeving van e-participatie en de praktische planning (wie wat waar wanneer);
- d. het zorg dragen voor de voorbereiding en het uitvoeren van de werkzaamheden voor de digitale participatie;
- e. het uitwerken van de wijze waarop de verschillende doelgroepen (wie met een persoonlijke uitnodiging, via de media of digitaal) worden benaderd en betrokken;
- f. het opstellen van het kaderdocument voor de participatiefase met de uitwerking van de punten a t/m e.

Werkzaamheden In de participatiefase:

- g. de begeleiding van alle bijeenkomsten van de participatieve consultatieronde; het organiseren van zorgvuldige verslaglegging van de bijeenkomsten;
- h. het zorg dragen voor tijdige en adequate terugkoppelingen (schriftelijk en mondeling) van gehouden bijeenkomsten tijdens de participatieve consultatieronde aan het BSO.

Werkzaamheden in de ontwerpfase:

- i. het analyseren van de in de participatiefase en uit de digitale participatie verkregen bouwstenen;
- j. het opstellen van een SWOT;
- k. het opstellen en bijstellen van het concept visiedocument;
- l. een beknopte evaluatie van het verloop van en de bevindingen uit de participatiefase;
- m. het tijdig opleveren van het definitieve visiedocument aan het BSO.

5.2 Voorbereidingen voor de naamgeving van de nieuwe gemeente

De werkgroep visievorming en naamgeving bereidt de praktische uitvoering van de consultatieronde en de stemronde voor en voert de werkzaamheden uit.

- a. Belangrijke taken voor de werkgroep zijn het digitaal en fysiek inrichten van de participatieve consultatieronde en stemronde, vooraankondigingen opstellen, communicatie voorbereiden en verzorgen tijdens en over de trajectfases, en over resultaten (communicatie via de website, posters, twitter, facebook en in de lokale bladen). Met name dient duidelijk te worden gecommuniceerd dat uit alle inzendingen eerst drie namen worden gekozen waarover de inwoners daarna verderop in de tijd hun voorkeursstem dienen uit te brengen.
- b. De werkgroep naamgeving maakt een beknopt overzicht van de mogelijk te gebruiken communicatiemiddelen, berichtgeving en inhoud van de berichten, de wijze van bekendmaking van de naam van de nieuwe gemeente, de wijze van registratie van de inzendingen, de wijze van communiceren met de dorpsbelangen en ondernemersverenigingen (maximaal anderhalf A4-tje).
- c. De werkgroep stelt een communicatiematrix visievorming en naamgeving op met het daarbij behorende tijdpad (maximaal 2 A4-tjes).
- d. De werkgroep bedenkt een prijs voor de indiener van de gekozen naam en geeft aan hoe de procedure is voor het selecteren van de winnaar indien meerdere inwoners de gekozen naam hebben aangedragen.
- e. De werkgroep ontwerpt de stemkaart.
- f. De werkgroep verwerkt de uitkomsten uit de participatieve consultatieronde (alle namen en aantal keren dat de namen zijn ingezonden) en uit de stemronde (totaal aantal uitgebrachte stemmen, aantal stemmen per naam, aantal geldige stemmen en aantal ongeldige stemmen), legt de gegevens vast in overzichten en draagt die over aan respectievelijk de selectiecommissie naamgeving nieuwe gemeente en het BSO.
- g. De werkgroep maakt een raming van de kosten die de voorbereiding, de participatieve consultatieronde en de stemronde met zich meebrengen.
- h. De werkgroep overhandigt de overzichten van de onder b, c, d en g op te leveren gegevens aan de Projectgroep conform de globale planning in hoofdstuk V.

5.3 Samenstelling van de werkgroep visievorming en naamgeving

De uitvoering van de werkzaamheden van de werkgroep visievorming en naamgeving nieuwe gemeente kan door medewerkers uit de BMW-organisaties worden verricht. Medewerkers worden zo actief bij het herindelingstraject betrokken. Dit vergroot het draagvlak voor de herindeling.

Elke gemeentesecretaris wijst uit zijn/haar organisatie medewerkers aan voor de werkgroep visievorming en naamgeving die zich met de procesmatige en inhoudelijke voorbereiding, en uitvoering bezig houden. De gemeentesecretarissen van Bedum, De Marne en Winsum wijzen gezamenlijk een ICT-medewerker van I&A BMW aan als lid van de werkgroep; de gemeentesecretaris van Eemshaven wijst een ICT-medewerker aan als lid van de werkgroep namens de gemeente Eemshaven. De BMW-secretarissen wijzen gezamenlijk een secretarieel medewerker aan die de werkgroep ondersteunt (het plannen van afspraken, verslaglegging en overige ondersteunende werkzaamheden in opdracht van de werkgroep).

Een gemeentesecretaris coördineert en bewaakt de tijdige uitvoering van de werkzaamheden van de werkgroep namens de Projectgroep. De gemeentesecretarissen wijzen daartoe in september iemand uit hun midden aan; De aangewezen gemeentesecretaris is tevens de verbindende schakel tussen de Projectgroep en de werkgroep.

De raadsgriffiers zijn agendalid van de werkgroep visievorming en naamgeving. Ze kunnen bij bespreking van specifieke onderwerpen (via een vertegenwoordiging uit hun midden) aanschuiven in vergaderingen van de werkgroep.

Externe gespreksleiders die de bijeenkomsten in de participatiefase visievorming begeleiden, wonen vergaderingen van de werkgroep bij als vormen en methodieken van deze bijeenkomsten worden besproken.

1. De BMW-gemeentesecretarissen wijzen in de eerste week van oktober de leden van de werkgroep visievorming en naamgeving nieuwe gemeente aan en geven de werkgroep de opdracht om met de voor de werkgroep beschreven werkzaamheden aan te vangen
2. De BMW-gemeentesecretarissen wijzen in de eerste week van oktober een coördinerend secretaris voor het traject visievorming en naamgeving nieuwe gemeente uit hun midden aan die tevens voorzitter is van de werkgroep.
3. Via de structuur van de projectorganisatie krijgt de werkgroep de opdracht om uiterlijk in de derde week van oktober aan het BSO het volgende aan te leveren: een inventarisatie van de werkzaamheden op een tijdsbalk, een kostenraming en een voorstel voor vormgeving van de bijeenkomsten in de participatiefase met daarvoor geschikte methodieken.
4. Het BSO draagt zorg voor terugkoppeling van de opgeleverde producten aan de BMW-colleges en de klankbordgroep.

6. Selectiecommissie naamgeving

Er bestaan geen voorschriften voor de wijze van samenstellen en het aantal leden van de selectiecommissie. Uit praktische overwegingen (werkbaarheid, tijdige en adequate besluitvorming) is het wenselijk om een selectiecommissie van beperkte omvang samen te stellen. Met het oog op een zo breed mogelijk draagvlak is het vanuit representativiteit wenselijk om een vertegenwoordiging uit verschillende geledingen op te nemen. Rekening dient te worden gehouden met leden die onderling in leeftijd verschillen. Vanuit elke gemeente dient er vertegenwoordiging in de selectiecommissie te zijn. Hierna volgt een voorzet voor een selectiecommissie met de volgende samenstelling:

1. een onafhankelijke voorzitter als technisch voorzitter die niet stemhebbend is;
2. een vertegenwoordiger uit de plaatselijke belangen en dorpsbelangen;
3. een vertegenwoordiger uit de industrie;
4. een vertegenwoordiger uit de handel en nijverheid;
5. een vertegenwoordiger uit havens;
6. een vertegenwoordiger uit de agrarische sector;
7. een vertegenwoordiger uit de toeristische sector;
8. een vertegenwoordiger uit de cultuur;
9. een vertegenwoordiger uit het onderwijs;
10. een vertegenwoordiger uit de zorg-/welzijnssector.

De vier gemeenten stemmen de aard van de samenstelling en de voordracht voor de bemensing van de selectiecommissie naamgeving nieuwe gemeente in oktober of november met elkaar af. De voordracht wordt vastgesteld door de BMW-gemeenteraden.

1. Het BSO bereidt in oktober in afstemming met de BMW-colleges de besluitvorming over de samenstelling van de selectiecommissie naamgeving (uit welke geledingen van de maatschappij) voor.
2. De vier gemeenten dragen voor de geledingen in de selectiecommissie naamgeving leden aan, daarbij rekening houdend met vertegenwoordiging in de selectiecommissie uit alle vier

gemeenten, en stellen een voordracht op.

3. Vanwege de onafhankelijkheid van de voorzitter wijzen de vier gemeenten een van de procesbegeleiders herindeling aan als voorzitter van de selectiecommissie naamgeving.
4. Het BSO bereidt in opdracht van de BMW-colleges de besluitvorming over de voordracht en de benoeming van de leden van de selectiecommissie door de BMW-gemeenteraden voor.

De selectiecommissie kan zich laten bijstaan door een aantal adviseurs, bijvoorbeeld door:

1. een deskundige op het gebied van de Groningse taal, cultuur en historie en/of iemand met roots in Groningen;
2. de Adviescommissie aardrijkskundige namen in Nederland (AaniN). Het advies van de AaniN is niet bindend;
3. een marketingadviseur.

1. De selectiecommissie naamgeving nieuwe gemeente wordt bijgestaan door een aantal adviseurs.
2. Het BSO stelt in afstemming met de colleges het aantal adviseurs en de achtergrond waarover de in te schakelen adviseur(s) dienen te beschikken uiterlijk november vast.
3. Het BSO draagt zorg voor het aanvragen van offertes van de geselecteerde adviseur(s) en stelt de vergoeding van de inzet van de adviseur(s) af. Het BSO neemt daarover het besluit middels mandatering door de vier colleges.

De BMW-gemeenten vinden grote betrokkenheid van de inwoners bij het kiezen van de nieuwe gemeentenaam belangrijk. Dat pleit ervoor om geen raadsleden en/of collegeleden in de selectiecommissie op te nemen. De BMW-gemeenten hebben zelf hun rol al opgepakt door voor de naamgeving duidelijke kaders mee te geven in dit plan van aanpak. Behandeling van het plan van aanpak vindt in de BMW-colleges plaats. De BMW-gemeenteraden stellen eerst het plan van aanpak visievorming en naamgeving en meteen daarna de benoeming van de leden van de selectiecommissie vast op basis van voordracht van de colleges. Aan het begin van de participatiefase worden de in dit plan van aanpak genoemde criteria voor naamgeving aan de inwoners kenbaar gemaakt.

HOOFDSTUK V: PLANNING

Het traject van visievorming en naamgeving met een participatie van de inwoners beslaat inclusief de voorbereidingstijd, ongeveer 8 maanden. Onderstaande planning gaat ervan uit dat het Bekrachtigingsbesluit herindeling uiterlijk in de tweede week van november door de BMWÉ-raden in extra ingeplande raadsvergaderingen (in alle gemeenten op dezelfde dag) wordt vastgesteld en dat in dezelfde raadsvergaderingen het plan van aanpak traject visievorming en naamgeving nieuwe gemeente wordt vastgesteld.

Het lijkt alsof er veel tijd is, maar in werkelijkheid volgen de werkzaamheden, stappen en resultaten in de deelfases van het traject zich in een stringent tijdpad op om ervoor te zorgen dat het visiedocument kan worden toegevoegd aan het herindelingsadvies en de naam van de nieuwe gemeente daarin kan worden opgenomen. Er is sprake van een met name voor de werkgroep visievorming en naamgeving zeer intensief traject.

Overzicht van werkzaamheden traject visievorming en naamgeving nieuwe gemeente met tijdpad ¹

Vorbereidende fase visievorming en naamgeving		
Nr.	Actie	Wanneer
1	Opstellen van plan van aanpak traject visievorming en naamgeving nieuwe gemeente	Uiterlijk derde week september gereed
2	Instellen werkgroep visievorming en naamgeving nieuwe gemeente door Projectgroep; kennismaking, bespreking plan van aanpak visievorming en naamgeving; start voorbereidende werkzaamheden door de werkgroep	Eerste week oktober
3	Aanleveren nadere opzet werkzaamheden, etc. en kostenraming visievorming en naamgeving door de werkgroep conform de beschrijving daarvan in dit plan van aanpak	Derde week oktober
4	<ul style="list-style-type: none"> Inhoudelijke en procesmatige voorbereiding van de bijeenkomsten in de participatiefase voor de visievorming door de werkgroep; zie hoofdstuk IV 5.1 Procesmatige voorbereiding van de participatieve consultatieronde naamgeving door de werkgroep visievorming nieuwe gemeente; zie hoofdstuk IV 5.2	Eerste week oktober tot derde week november
5	Vaststellen plan van aanpak oor de BMWÉ-raden meteen na het nemen van het Bekrachtigingsbesluit in een in elke gemeente extra ingeplande raadsvergadering	Eind eerste week/begin tweede week van november
6	Conferentie voor de BMWÉ-colleges over missie en visie Idem voor de (afvaardiging van) de BMWÉ-raden	Eind oktober/begin november Tweede week november
7	Opstellen definitief inhoudelijk en procesmatig kaderdocument voor bijeenkomsten visievorming	Derde week november
8	Aankondiging in media, op website, etc. van participatieve consultatieronde naamgeving nieuwe gemeente + doorlopende communicatie daarna over voortgang	Tweede en derde week november
0	Zorg dragen voor voordracht voor samenstelling selectiecommissie naamgeving door BSO	Vierde week van november
10	Vaststellen kaderstellend document voor inhoudelijke en procesmatige vormgeving van de participatiefase visievorming door het BSO (via mandatering)	Vierde week van november
11	Interne en externe communicatie over bijeenkomsten visievorming	Vanaf vierde week november
12	Vaststellen voordracht selectiecommissie naamgeving door de BMWÉ-raden (kan op dezelfde datum als die voor de	December

	vaststelling van het herindelingsontwerp)	
Participatiefase visievorming en naamgeving		
13	Participatieve consultatieronde waarin inwoners namen met de onderbouwing daarvan kunnen inzenden	Tweede helft november t/m eind december
14	Conferentie voor de medewerkers van de BMW-gemeenten	Eerste week december 2016
15	Bijeenkomsten inwoners en verschillende doelgroepen + digitale participatie voor visievorming	Tweede december t/m tweede week februari 2017
16	Vorbereidende werkzaamheden werkgroep voor overdracht ingezonden namen uit participatieve consultatieronde aan selectiecommissie naamgeving	Begin januari 2017
17	Uitvoeren werkzaamheden door selectiecommissie met overdracht 3 namen aan BSO	Eerste helft januari t/m eerste week februari 2017
18	BSO stelt de 3 namen vast; bekendmaking namen in media en aankondigen stemronde	Derde week februari 2017
19	Werkgroep bereidt stemronde voor + opnemng 3 namen op stemkaart	Eerste helft januari t/m eind februari 2017
20	Versturen stemkaarten door werkgroep	Vierde week februari 2017
21	Inwoners maken hun voorkeur voor een van de 3 namen bekend door middel van het uitbrengen van hun stem	Eerste en tweede week maart 2017
Ontwerpfase visie		
22	Opstellen analyse opbrengsten uit participatieve consultatieronde + opstellen concept visiedocument door werkgroep	Derde week februari t/m tweede week maart 2017
23	Informeren klankbordgroep en colleges over voortgang	maart 2017
24	Bespreken analyse en concept visiedocument in BSO	Derde week maart 2017
25	Bijstellen analyse en concept visiedocument door werkgroep BSO	Derde en vierde week maart 2017
26	Presentatie visiedocument in Klankbordgroep	Eerste week april 2017
Besluitvormende fase visie en naamgeving		
27	Opstellen overzichten met de uitslag van de stemronde door de werkgroep en overdracht daarvan aan het BSO en doorgeleiden naar Projectgroep	Derde week maart 2017
28	Vaststelling eindresultaat naamgeving en nieuwe naam door BSO	Vierde week maart 2017
29	Sonderen raadsvoorstellen naamgeving en visievorming met visiedocument en document nieuwe naam in de klankbordgroep	Eerste week april 2017
30	Doorgeleiding raadsvoorstellen naamgeving en visievorming c.a. naar de colleges	Eerste week april 2017
31	Behandelen raadsvoorstellen naamgeving en visie c.a. in de colleges + daarna doorgeleiden daarvan naar de gemeenteraden Zodra stukken openbaar zijn mag de nieuwe naam bekend worden gemaakt met duidelijke vermelding dat de gemeenteraden nog moeten instemmen met de naam en de visie voor de nieuwe gemeente en dat ze die in de eerste week van mei nog definitief moeten vaststellen	Tweede week april 2017
32	Vaststellen visiedocument door de gemeenteraden voorafgaande aan het herindelingsadvies in extra raadsvergaderingen die in alle vier gemeenten op dezelfde dag worden gehouden.	Eerste week mei 2017

¹ De BMW-gemeentesecretarissen stemmen in de Projectgroep met elkaar de informatieverstrekking aan de medewerkers uit hun organisatie en de OR'en over de voortgang van het traject visievorming en naamgeving af(wat, wie, wanneer en hoe).

HOOFDSTUK VI: INZET EN MIDDELEN

De inzet van de werknemers uit de ambtelijke organisatie vindt binnen hun reguliere betrekkingsomvang plaats. Dat brengt geen extra kosten met zich mee. Zowel de voorbereiding, de participatiefase van visievorming en naamgeving, de stemronde als de inhuur van externe deskundigheid brengen kosten met zich mee. Voor de kosten van het traject visievorming en naamgeving nieuwe gemeente stelt de werkgroep visievorming en naamgeving een kostenraming op. De werkgroep zal die uiterlijk week 41 (tweede week oktober) via de Projectgroep bij het BSO aanleveren. Voor inhuur van externe begeleiding van de bijeenkomsten visievorming in de participatiefase vraagt het BSO offertes aan. In het Bekrachtigingsbesluit herindeling voor de vorming van de nieuwe BMW-gemeente

zal de BMW-gemeenteraden worden gevraagd een budget voor de uitvoering van werkzaamheden voor het wettelijke traject en het traject visievorming en naamgeving ter beschikking te stellen. De kosten van het traject visievorming en naamgeving komen ten laste van dat budget.

HOOFDSTUK VII: KRITISCHE SUCCESFACTOREN

Hieronder volgt een aantal kritische succesfactoren voor het succesvol laten verlopen van de participatiefase van visievorming en naamgeving en het daadwerkelijk verkrijgen van bouwstenen voor de visie en een naam voor de nieuwe gemeente met een breed draagvlak van de inwoners en andere groeperingen.

1. Er is bij alle stakeholders vooraf duidelijkheid over de participatiegraad van inwoners, het bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en verenigingen. De BMW-gemeenten stellen de participanten daarvan vooraf goed op de hoogte, zodat zij niet voor verrassingen komen te staan.
2. Er wordt gezorgd voor perfect tijdige, continue en ondersteunende communicatie. Alleen een aankondiging in huis-aan-huis bladen of op de website volstaat niet. De kans is groot dat dan alleen inwoners die vaak overal te zien zijn aan de bijeenkomsten deelnemen c.q. een naam aandragen voor de nieuwe gemeente. Die inwoners vormen onvoldoende representativiteit. De groep moet uitdrukkelijk uit een dwarsdoorsnede van de (nieuwe) gemeente bestaan om valide uitkomsten te verkrijgen.
3. Door inwoners te selecteren voor een bijeenkomst visievorming en hen op persoonlijke titel uit te nodigen met een brief die qua toonzetting en taalgebruik aansluit bij hun wereld en taal, zullen ze veelal verschijnen. Ze worden persoonlijk aangesproken en raken ervan overtuigd dat hun mening telt en dat daarmee wat wordt gedaan. De leden van het BSO ondertekenen persoonlijk de uitnodigingen voor genodigden uit de eigen gemeente. De uitnodigingen zien er aantrekkelijk uit en vermelden de wensen van de raden voor de participatie.
4. Nadrukkelijk werken de medewerkers communicatie in de werkgroep visievorming en naamgeving alle communicatieve aspecten uit in een overzicht en stellen ze een communicatiematrix op.
5. De bijeenkomsten visievorming in de participatiefase zijn dynamisch doordat er adequate interactieve technieken worden gebruikt. Er is sprake van tweerichtingsverkeer.
6. De resultaten uit de bijeenkomsten visievorming worden snel aan de deelnemers van de bijeenkomsten teruggekoppeld. Deelnemers die persoonlijk waren uitgenodigd, krijgen een bedankbriefje. Dat is zorgvuldig, het houdt deelnemers aangesloten en voorkomt dat er een beeld ontstaat dat er niets met hun mening gebeurt.
7. De vaststelling van het visiedocument en de naam voor de nieuwe gemeente door de raden vindt tijdig plaats.
8. Er ontstaan geen vertragingen in het traject van visievorming en naamgeving.
9. Er is commitment en discipline bij alle medewerkers die bij het traject van visievorming en naamgeving nieuwe gemeente zijn betrokken om de in dit plan van aanpak genoemde werkzaamheden zorgvuldig uit te voeren en de deelproducten en het eindresultaat op de vastgestelde tijdstippen op te leveren.
10. In de planning van betrokken medewerkers is tijd vrij gemaakt om de werkzaamheden voor het traject visievorming en naamgeving uit te voeren. Bij het plannen van vakanties is rekening gehouden met harde deadlines in het traject.
11. Er is op voorhand achtervang geregeld die kan worden ingezet in geval van calamiteiten en/of ziekte of onverwachtse afwezigheid van leden van de werkgroep visievorming en naamgeving.